

SÜLEYMANİYE KÜLLİYESİ RÂBİ MEDRESE

Kültür mirasımızın önemli yapılarından biri olan **Süleymaniye Külliyesi – Râbi Medrese** 'ye hoş geldiniz.

İstanbul'un Fatih ilçesinde Süleymaniye'de, **Kanuni Sultan Süleyman**'ın (1520-1560) 1550-1557 yılında yaptırmış olduğu külliye; cami, darü'l kurra, darü's şifa, tabhane, medreseler, türbeler, sibyan mektebi, hamam, imaret, ve arastalardan meydana gelmiştir. Külliyenin mimarı, Osmanlı mimarlığının zirvesi kabul edilen **Mimar Sinan**'dır.

Külliyenin medreseleri "Evvel", "Sanî", "Salis", "Râbi", "Darü'l-Hadis" ve "Tıp Medresesi"nden meydana gelmiştir. Kanuni Sultan Süleyman ordusunun mühendis ve doktor ihtiyacının yanı sıra eğitim ve bilim için bu medreseleri yaptırmıştır. Bunlardan Darü'l-Hadis Müderrisliğine, daha önce Bağdat kadılığı yapan ünlü âlim Molla Yahya Bin Nureddin'i getirmiştir. Onun yanı sıra devrin ulemasından Kadızade Şemseddin Ahmed, Mimarzade Musluhiddin Mustafa, Karahisarlı Şeyh Mehmed Efendi de burada ders vermiştir.

Süleymaniye Medreselerinin yapımı ile birlikte o zamana kadar devrin ünlü kültür yuvalarından Fatih Medreseleri ikinci planda kalmıştır. XVII. yüzyılda Süleymaniye Medreselerinde yapılan düzenleme ile burası 12 dereceye kadar yükseltilmiş ve bu düzen Osmanlıların son zamanına kadar sürmüştür. Süleymaniye Medreselerindeki eğitim iptidaiden başlayarak eğitimin en yüksek derecesi olan Darü'l-Hadis'le son bulmuştur.

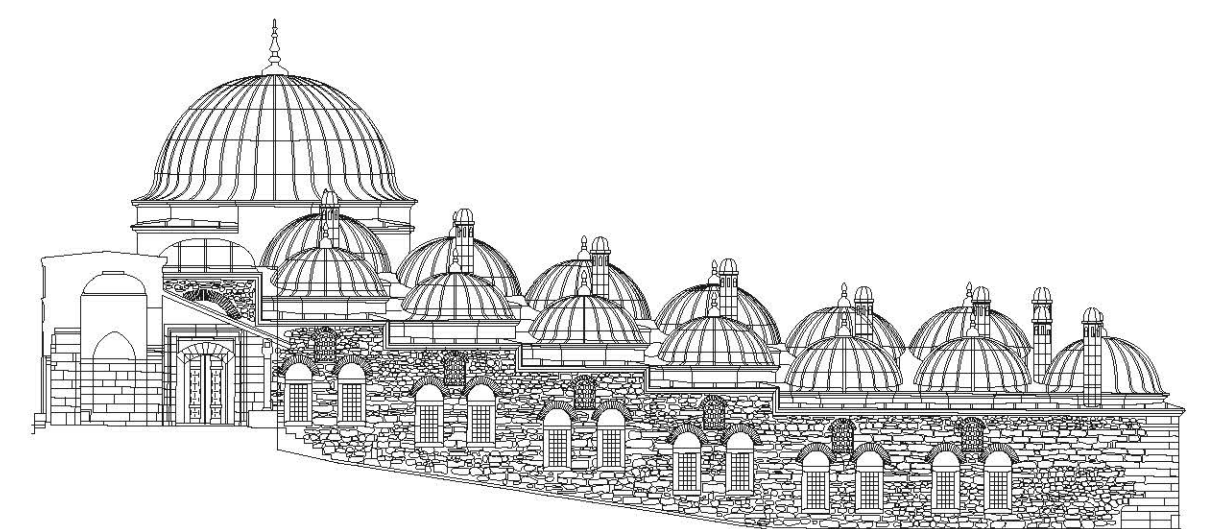
Yapı topluluğunun meyilli bir arazide oturtulması için arazinin meyline uydurularak medreselere en üst kottan girilmiş ve bu kota dershaneler yerleştirilmiştir. Hücrelerin önüne kademeli revaklar yerleştirilmiş, revak dışındaki yerlere de iki yandan merdivenlerle inilmiştir. Avluya doğru bir cumba ile uzanan dershanelerin altına da birer çeşme yerleştirilmiştir. Medreselerde yirmi birer hücre, birer nişli medrese odası ve diğer unsurlar bulunmaktadır. Medrese hücreleri kare planlı olup, üzerleri kubbe ve tonozlarla örtülmüştür. İçlerine ocak nişleri ile dolap yerleri eklenmiştir. Ayrıca bunlar önlerindeki revaklara ve dışarıya dikdörtgen söveli birer pencere ile açılmıştır.

Süleymaniye Medreseleri kesme taştan, avlu etrafında sıralanmış medrese hücreleri ile dershaneden meydana gelmiştir. Simetrik düzende bir iç avlu ile birbirlerinden ayrılan "Salis" ve "Râbi medreseleri" Osmanlıların yapmış olduğu medreseler içerisinde mekân yönünden en zengin kuruluşlardır. Cami girişinin batısında "Salis", güneyinde de "Râbi" medrese yer almaktadır. Bu medreselerin altında dükkânları ile Tiryaki Çarşısı bulunmaktadır. Bu medreseler kare planlı bir avlunun çevresinde, kare planlı olarak yapılmışlardır. 718 m² ölçüsünde geniş bir avlu etrafına, 14 m² hacminde 21 medrese hücresi önlerindeki kubbeli revakların arkasına simetrik olarak sıralanmıştır ve bu hücrelere, merkez tepede medrese içerisinde en yüksek yapı olan 61 m² alana sahip dershane eşlik etmektedir. "Râbi" ve "Salis" medreseleri birbirine simetrik düzende yerleştirilmiştir.

Darü'l-Hadis Medresesi külliyenin cami mihrabının karşısında yapılmıştır. Kesme taştan yüksek kubbesi ile dikkati çeken bu bölümde Hadis ilimleri ile ilgili eğitim verilmekte idi. Caminin girişinin doğusunda "Evvel", kuzeyinde de "Sani Medresesi" bulunmaktadır. Dar bir yolun iki tarafına simetrik olarak yerleştirilen bu medreselerin altında öğrenci hücreleri bulunmaktadır. Bu yapılarda 23 hücre bir dersane, helâlar ve müderrisler için bir ev bulunmaktadır.

Tıp Medresesi yapı topluluğuna 1552 yılında eklenmiş olup, Darü'l-Hadis ve Salis medreselerinin arasındadır. Bu medrese de dükkânlar üzerine oturtulmuştur. Tiryaki Çarşısının doğusunu oluşturan bu medresenin arkasına doğumevi yapıldığından özgün durumu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Günümüze bu medreseden yalnızca Tiryaki Çarşısı üzerindeki bir sıra hücresi gelebilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisi tarafından 2005 yılında kullanılmaya başlanan Râbi Medrese, 2013 yılında tarihi ve mimari özelliklerine uygun şekilde bağış yoluyla restore edilmiştir. Günümüzde, Türkiye Bilimler Akademisi ve TÜBA Genç Akademi'nin İstanbul merkezi olarak bilimsel faaliyetlere ev sahipliği yapmaktadır.

SÜLEYMANİYE COMPLEX RÂBİ MADRASA

We welcome you to the **Süleymaniye Complex - Râbi Madrasa**, one of the important structures of our cultural heritage.

The complex built by **Süleyman the Magnificent** (1520-1560) in Süleymaniye, Fatih district of Istanbul in 1550-1557 consists of a mosque, darü'l kurra (education center of Quran), darü's şifa (hospital and medicine school), tabhane (free guesthouse), madrasas, mausoleums, sibyan mektebi (religious primary school), baths, imaret (soup kitchen), and arastas. Architect of the complex is **Mimar Sinan**, considered the pinnacle of Ottoman architecture.

The madrasas of the complex include "Evvel", "Sanî", "Salis", "Râbi", "Darü'l-Hadis" and "Tıp (Medical Madrasah)". Süleyman the Magnificent had these madrasas built for education and science in addition to his army's need for educated engineers and doctors. Among them, he appointed the famous scholar Molla Yahya Bin Nureddin, who had previously served as the qadi of Baghdad, to the position of Darü'l-Hadis. In addition to him, Kadızade Şemseddin Ahmed, Mimarzade Musluhiddin Mustafa and Sheikh Mehmed Efendi of Karahisar also lectured here.

With the construction of Süleymaniye Madrasahs, Fatih Madrasahs, one of the famous cultural centers of the period until then, took a backseat. In the 17th century, with the arrangement made in Süleymaniye Madrasahs, place was elevated up to 12 levels and this arrangement lasted until the last period of the Ottomans. The education in Süleymaniye Madrasahs started from iptidai and ended with Darü'l-Hadis, the highest level of education.

In order to place the collection of buildings on a sloping terrain, the madrasahs were placed on the top level and classrooms were placed on this level. Staggered porticoes were placed in front of the cells, and stairs descended from both sides to places outside the porticoes. A fountain was placed under the classrooms extending with a bay window towards the courtyard. The madrasahs have twenty one cells each, a madrasah room with a niche and other factors. The madrasa cells have square plans and are covered with domes and vaults. Hearth niches and cupboard spaces were added inside them. In addition, they were opened to the porticoes in front of them and to the outside with a rectangular jambed window.

Süleymaniye Madrasahs are made of cut stone and consist of madrasah cells and classrooms arranged around the courtyard. "Salis" and "Râbi" madrasahs, separated from each other by a symmetrically arranged inner courtyard, were the richest institutions in terms of location among the madrasahs built by the Ottomans. "Salis" madrasah is located to the west of the entrance of the mosque and "Râbi" madrasah is located to the south. Below these madrasahs is the Tiryaki Bazaar with its shops. These madrasahs were built around a square courtyard with a square plan. Around a large courtyard measuring 718m², 21 madrasah cells of 14m² are symmetrically arranged behind domed porticoes in front of them, and these cells are accompanied by a 61m² classroom, which is the tallest building in the madrasah on the central hill. The "Râbi" and "Salis" madrasahs are arranged symmetrically to each other.

Darü'l-Hadis Madrasah was built opposite the mihrab of the mosque in the complex. In this section, which attracts attention with its high dome made of cut stone, education on Hadith sciences was given. To the east of the mosque entrance is the "Evvel Madrasa" and to the north is the "Sani Madrasa". There are student cells under these madrasahs, which are symmetrically placed on both sides of a narrow road. These buildings contain 23 cells, a lecture hall, latrines and a house for the müderris.

Tıp (Medical) Madrasa was added to the building community in 1552 and is located between Darü'l-Hadis and Salis madrasahs. This madrasah was also built on shops. Since the maternity hospital was built behind this madrasah, which forms the east of Tiryaki Bazaar, there is not enough information about its original condition. Only one row of cells on the Tiryaki Bazaar has survived to the present day.

The Râbi Madrasa, first put into use by the Turkish Academy of Sciences in 2005, was restored in 2013 through donations in a manner faithful to its historical and architectural features. Today, it serves as the Istanbul center of the Turkish Academy of Sciences and the Turkish Young Academy, hosting a range of scientific activities.

